

7/16669

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 / 48122834
Konu : Soru Önergesi (7/16669)

02.10.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.523531 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan Gaziantep Milletvekili Sayın Bayram YILMAZKAYA tarafından verilen 7/16669 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Gaziantep Milletvekili Sayın Bayram YILMAZKAYA'ya ait 7/16669 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

Bakanlığımız ilişkili kuruluşu Rekabet Kurumu'ndan temin edilen bilgilere göre;

1-3) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) "Tanımlar" başlıklı 3. maddesi rekabeti mal ve hizmet piyasalarındaki teşebbüsler arasında özgürce ekonomik kararlar verilebilmesini sağlayan bir yarış olarak tanımlamaktır. Bu bağlamda teşebbüsler, bireysel olarak ürün fiyatlarını belirlemede bazı istisnalar hariç olmak üzere, serbesttir. Diğer taraftan, 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde, rekabeti engelleme amacı taşıyan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliği karar ve eylemleri yasaklanmaktadır. Bir başka deyişle, teşebbüslerin birlikte hareket ederek mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatını, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarını tespit etmesi yasaklanmıştır. Bu kapsamda yer alan şikâyetler Rekabet Kurumu (Kurum) tarafından incelenmektedir.

Kuruma intikal eden şikâyetler üzerine hızlı tüketim malları perakendeciliği pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin, rekabeti sınırlayıcı uygulamalarda bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak Rekabet Kurulu'nun (Kurul) 29.03.2018 tarihli ve 18-09/174-M sayılı kararı gereğince açılan ön araştırma kapsamında, işbu soru önergesinde yer alan iddialar ile benzer nitelikteki iddialar incelenmiştir. Bahsi geçen incelemede özetle BİM, A101 ve ŞOK mağazalarında satılmakta olan aynı türdeki gıda maddelerinin fiyatlarının bire bir aynı olduğu, firmaların kendi aralarında anlaşarak aynı türdeki gıda maddelerine, aynı anda ve aynı oranda zam yaptığı, bu durumun rekabet ortamını yok ettiği iddia edilmiştir.(22.05.2018 tarihli ve 18-15/279-138 sayılı Kurul Kararı) Başvuru konusu iddialara yönelik olarak ön araştırma kapsamındaki teşebbüslerde yapılan yerinde incelemeler neticesinde, teşebbüslerin fiyatlarını birlikte belirlediklerine işaret eder nitelikte herhangi bir delil elde edilememiştir.

Ek olarak, Kurul tarafından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca alınan 07.02.2019 tarihli ve 19-06/75 sayılı karar ile hızlı tüketim malları perakendeciliği pazarında faaliyet gösteren 23 teşebbüs hakkında; su, yaş meyve ve sebzelerin perakende satış fiyatlarını belirlerken anılan Kanun'un 4. ve 6. maddesi kapsamında rekabet karşıtı eylem ve davranışlar içerisinde bulunup bulunmadıklarının tespiti amacıyla soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda başlatılan soruşturma devam etmekte olup Kurumun konuya ilişkin nihai kararı resmi internet sitesi üzerinden kamuoyuna duyurulacaktır.

Öte yandan, Kurum nezdinde hızlı tüketim malları perakendeciliği sektörüne yönelik yapılan sektör incelemesi çerçevesinde 24.05.2012 tarihinde Türkiye Hızlı Tüketim Malları Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu (Sektör Raporu) yayımlanmış ve sektöre yönelik yapılan geçmiş dönemlerdeki incelemelerde ilgili Sektör Raporundan yararlanılmıştır. Anılan tarihten günümüze kadar geçen dönemde pazar yapısının Sektör Raporuna konu olan yapıdan farklılaştığı gerekçesiyle 16.02.2017 tarih ve 17-07/73-M sayılı Kurul Kararıyla hızlı tüketim malları perakendeciliği sektörüne yönelik olarak yeni bir sektör raporunun hazırlanmasına karar verilmiştir. Bahsi geçen sektör raporu inceleme aşamasında devam etmektedir.

4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde kanunun amacı "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olarak ifade edilmektedir. Daha önce de belirtildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarını yasaklamaktadır. Yine aynı Kanun'un 16. maddesinde ise, 4. maddede yasaklanan davranışlarda bulunanlara nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin %10'una kadar idarî para cezası verileceği hükme bağlanmıştır. Özetlemek gerekirse, Kuruma yapılan başvuru üzerine yürütülen inceleme neticesinde 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği tespit edilen teşebbüslere, gayri safi gelirlerinin %10'una kadar idari para cezası verilebilmektedir.